

Slutreplik: Jobbskapande i offentlig sektor fungerar sämst

Dagens Nyheter den 9 oktober 2020

Maria Mattsson Mähl och Michael Coccozza, båda Liberalerna, har skrivit varsin replik på vår debattartikel (4/10) om flyktingintegration, enkla jobb och språkkunskaper. Vi presenterade ett antal åtgärdsförslag som inte är särskilt detaljerade utan snarast bör ses som en färdriktning. Centralt i denna färdriktning är att fler enkla jobb skapas, vilket underlättas med en mer flexibel lönebildning, och att individer som blir anställda i dessa genom utbildningsåtgärder får möjlighet att röra sig uppåt i karriären.

De båda debattörerna är kritiska till våra åtgärdsförslag men står samtidigt långt ifrån varandra i de lösningsförslag de själva presenterar. Medan Mattsson Mähl förespråkar införandet av en lärlingsutbildning och understryker att det finns gott om framgångsnycklar att använda, torgför Coccozza idén om att stat och kommun bör tillhandahålla huvuddelen av de enkla jobben.

Mattsson Mähl och Coccozza menar att lägre löner i enkla jobb skulle få negativa konsekvenser för inkomstfördelningen. Vi håller med om att fördelningsaspekterna är viktiga att ta hänsyn till. Men dessa negativa konsekvenser anser vi kan minskas betydligt genom att differentiera minimilönerna i avtalen i högre utsträckning efter erfarenhet eller att begränsa de lägre minimilönerna till nya typer av jobb och samtidigt införa en inkomstkompensation, exempelvis i form av ett riktat jobbskatteavdrag. Utbildningsåtgärder och traditionella lönesubventionerade anställningar behövs, men integrationsproblemen är i dag av en sådan omfattning att dessa åtgärder inte räcker.

Vi pekade i vår artikel på språkets betydelse för integrationen. Mattsson Mähl hävdar – utan att presentera några belegg – att kunskaper i svenska inte längre värderas så högt av arbetsgivarna. Detta rimmar illa med den undersökning vi refererar till i vår SNS-rapport som visar att en allt högre andel av platsannonserna hos Arbetsförmedlingen innehåller krav på kunskaper i svenska. Mot bakgrund av den växande tjänstesektorn, där personlig interaktion spelar stor roll, är detta inte förvånande.

Vi ställer oss också frågande till Coccozzas förslag om att de enkla jobben huvudsakligen ska vara statligt finansierade. Forskningen visar att jobbskapande åtgärder i offentlig sektor tillhör de arbetsmarknadspolitiska åtgärder som fungerat sämst.

I vår artikel konstaterade vi avslutningsvis att ansvaret för integration ligger hos politiker och arbetsmarknadens parter. Exakt hur åtgärderna ska utformas finns det alltså goda möjligheter för liberala politiker att påverka. Inte minst om man först kommer överens sinsemellan.

Simon Ek

Mats Hammarstedt

Per Skedinger